

MAGYAR POLGÁR

POLITIKAI NAPI LAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Égész évre	16 frt. — kr.
Félévre	8 — „
Egy negyedre	4 — „
Egy hónapra	1 — 50 „

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

A LYCEUM NYOMDABAN.
KIADÓHIVATAL:
A LYCEUM NYOMDA „KÖZPONTI IRODÁJÁBAN”
Főttér gr. Teleki Domokos-ház.

HIRDETÉSI DIJAK:

Ötször hasábonott garmondos ára, vagy annak területe 6 kr.
Minden hirdetés után 30 kr. költségilleték külön számíttatik.
Nagy hirdetéseknek kedvezmények.

NYILTÉR:

Soronként, vagy annak helye 25 kr.
RECLAMOK:
Hírűzőbe soronként 1 frt.

KOLOZSVÁR, FEBR. 23.

A HÁBORÚ.

Az angol-török alkudozásokról.

melyek a Dardanellák megnyitása ügyében folytak, a Pol. Corr. konstantinápolyi levelezője febr. 12-ől ezeket írja: Szombaton este Layard ur kérte és meg is kapta a felhatalmazást, hogy a Berika-öbölben horgonyozó angol hajórajból hat páncélos hajó bejöhessen a Bosporusba. Föltétlenül bizonyos, hogy ehhez a porta világosan és formális fermanban adta meg beleegyezését. Több jelenség szól e tény alapos volta mellett. Így például a Bosporusba jövő minden hajó számára a partra szálláshoz szükséges egészségügyi passzusok már készen voltak az egészségügyi állomáson.

A szombat és vasárnap közötti éjjel két óra felé a kikötő tisztjeit felköltötték a utasították, hogy a várt hajóknak horgonyozó helyet keressenek. A perai éjjeli őr arra is előkészítette a lakosságát, hogy éjjel valószerűleg ágyulódásokat fognak hallani. Ne ijedjenek meg, mert e lövések fogják üdvözölni az éjjelre várt angol hajókat. Az angol nagykövetség közölte a Levant Herald is rendkívüli kiadásban tudatta, hogy az angol hajóraj vasárnap megérkezik. Egyszerre azonban a helyzet nagyot változott. A porta szombaton este hivatalosan tudatta a diplomatiával karra tagadó elhatározását.

Miklós nagyherceg, ki a dolgról értesült, röviden és szárazon oda nyilatkozott, hogy az összes eddigi megállapodásokat nem létezőnek tekintené, és pedig a békepreliminárakat épen úgy, mint a fegyverszünetet, ha csak egyetlen angol hadihajó jönne is a tengerszorosba. Reggeli hét óra volt, midőn Layard a lejutott hírt megtudta. Layard azonban ellenkező parancsokat küldött Hornby tengerengedélynek, kinek a Dardanella-erőd parancsnoka már előbb azt táncsolta, hogy várjon a bemenetellel, míg Konstantinápolyból végleges válasz nem érkezik. Általában — mondja levelező — most Oroszország uralkodik Konstantinápolyban, habár névleg a szultán a hatalom. Mi sem történik Miklós nagyherceg beleegyezése nélkül, a ki legközelebb az ide hat órányira fekvő Sili-vechen fogja magát installálni, honnan még békább azon helyzetben lesz, hogy parancsait de juttassa.

A congressusról

a „D. Tel.” Bécsből ezt írja: Midőn Andrassy gr. elfogadta Baden-Baden a congressus helyéül, azon határozott célzattal tette ezt, hogy Bismarck herceget vigye az elnökséget. Meglehet, hogy Bismarck ezt visszautasítja, azon ürügy alatt, hogy Górsakov herceget koránál, érdemeinél és a helyzetnél fogva inkább megilleti az elnökség. Annnyival inkább előállhat ezen álszeméremmel, mert tudja, hogy most itt erős ellenszenvvel viseltetnek az iránt, hogy Górsakov legyen az elnök. Látszólag e körülmény nem bir nagy horderővel, de a gyakorlatban az elnök befolyása döntő lehet az egész congressus tanácskozásaira. Bismarck herceget, ezt jól meg kell érteni, a közvetítő szerepre van hivatva Oroszország és Ausztria közt. Mint elnök e feladat nagyon megterheli, bármi pillanatban közbejehetne, a nélkül, hogy saját véleményét előadja, egyszerűen elnöki tisztét gyakorolva, mint Walewsky tette a párisi congressuson. Walewsky tévőn a nélkül elfogadta a neki följajánlott elnökséget, amár Cavour és Clarendon társaival állott szemben. Bismarck hg. bizonyára ép oly kiváló helyet foglal el az európai tanácsban, mint Górsakov, és több tekintetben inkább képesítve van a tanácskozást vezetni. Európára nézve is kíváncsian, hogy Oroszországnak lehetőség keves befolyás engedessék. Föltétlenül szükséges hogy bizonyos tárgyak szabadon megvitatassanak, a mi nem volna lehetséges, ha Górsakov volna az elnök. Ilyen például Görögország helyzete. Górsakov elene van annak, hogy Görögország érdekeinek megvitatása a congressus elé kerüljön.

Ausztria megint tartózkodás nélkül Németország védnöksége alá helyezte magát. Még vannak elsimítandó nehézségek Bécs és Szt. Pétervár között. Én be kell várni, hogy e két főváros melyik lesz az engedékenyebb. Oroszország nem akar elállni eredeti programjától. Így például ma az a hír jött, hogy Cserkaszky hg. sietve viszi az a bolgár állam szervezését előre. Rövid idő múlva összeül a provinciális törvényhozás és meg fogja választani az uralkodót. Ha ez a hír egy héttel előbb jött volna, akkor valószínűleg a hadsereg mozgósítása lett volna rá a felelet Ausztriában. De hozzá kell tennem, hogy most annak nem lesz az a hatása. Az osztrák kormány bizalommal néz a congressus elé és ezen valamint más hasonló kérdések osztrák érdekeiben leendő megoldását reméli. Arról többé szó sincs,

hogy Hofman közös pénzügyminiszter speciális kiküldetésben Londonba menjen.

Apor hírek.

Bécs, febr. 21. A Pol. Corr. jelenti Bukarestből, hogy Románia erőies tiltakozása Widdin várának orosz csapatok általi átvétele ellen, figyelembe vétetett és Widdin ma átadatik a román hadseregnek.

Bukarest, febr. 21. Nagy izgatottságot okoz azon hír, hogy a román hadsereget két táborba fogják behívni és lefegyverezni, a polgári őrséget pedig feloszlatják.

Szent Pétervár, febr. 21. Az Agence Russe, valamint az összes orosz sajtó minden fenntartás nélkül helyeslik Bismarck beszédét.

Az A. R. azt mondja, hogy az angol hajóhad bevonulása a Bosporusba, annak gyarapítása kilencz új páncélhajóval, a csatorna-hajóhad közeledése Gibraltárhoz, az Angolszágban folytatott hadkészületek nem igen alkalmas eszközök békés értekezletek megkezdésére, mert csak azon eredményük lehet, hogy a törökök még inkább ellenszenvűnek és ennek következtében a conferentia késni fog.

London, febr. 21. Az alsóházban Bourke jelenti, hogy a krétai angol csuszal az általános felkelésről szóló híreket nem erősíti meg, sem pedig azt, hogy Betlimosban mérszárlás történt volna.

Stanley kijelenté: Egyáltalán kétes, hogy a tengerészeti és hadügyminiszteriumoknak szükségük lesz-e a póthitelre.

Bécs, febr. 21. Az Ag. Havas azon híre, hogy sem Bismarck, sem Derby, sem Górsakov nem akarnak résztvenni a conferentia, eddigelé nem erősítik meg; még mindig a conferentia alapjairól alkudoznak és csak azután kerül a sor a személy kérdésekre és a megnyitás idejének megállapítására.

Bécs, febr. 21. A Pol. Corr. azt írja, hogy a függőben levő angol orosz alkudozások a két fél Konstantinápoly előtti hatalomkifejtésének határait illetőleg ismét válságossá lettek; Anglia nem igen hajlandó hajóhadat kivezetni a Dardanellákból, viszont Oroszország részéről is előtérbe lép a szándék megszállni Konstantinápolyt.

BELFÖLD.

Az igazságügyminiszter

ma törvényjavaslatot terjesztett a ház elé a bírói függetlenség visszaállítása s az 1871. VIII-ik s IX-ik törzkek némely intézkedéseinek módosítása tárgyában. A tjavaslatnak ezek főbb intézkedései:

Az 1875. XXXVI-ik t. cz. — az 1-ső §-nak s a 4 ik §. második bekezdésének kivételével — hatályon kívül helyeztetik. — A fegyelmi vétség büntetései: a) rosszaság, b) feddés, c) pénzbüntetés, d) áthelyezés, e) hivatalvezetés. — Az áthelyezés büntetése külön, vagy a három első büntetés bármelyikével együtt is alkalmazható, midőn a vétség természete az elmarasztalt bírónak, addigi működése köréből való eltávolítást a bírói hivatal érdekében kívánatosnak vagy szükségesnek teszi.

Ily esetekben a fegyelmi bíróság ítéletében kimondja az áthelyezést, s az az ítélet jogerőre emelkedésétől számított hat hó alatt a miniszter által 6 Felsőgénéli kieszközlendő, különben az ítélet e része hatályát veszti. Az áthelyezés költsége az elmarasztalt bírót terheli; a fegyelmi bíróság azonban a vétség nagyságához képest arányosítva meghatározhatja, hogy a költségek csak bizonyos összeg erejéig terheljék az elmarasztaltat, mely esetben annak többi részét az állam viseli.

Az 1871. VIII-ik törzben megállapított fegyelmi bíróságok illetékessége csak az 1869. IV. tcz. által meghatározott bírói jogokban részesülő bírákra és ügyészekre terjed ki. A bírói segéd s kezelő személyzet s a végrehajtók feletti fegyelmi hatóságok — beleértve a járásbírók segéd s kezelő személyzetét is — a törvényszékek illetégesek a segéd s kezelő személyzetükre nézve a felsőbb bíróságok alakítandó közigazgatási fegyelmi tanácsaik által gyakorolják, s az utóbbi határozatai közigazgatási uton közvetlenül az igazságügyminiszterhez fellebbezhetők.

Az 1871. IX-ik tcz. 1-ső §-a a következő ponttal toldatik meg: „c) ha a bíró személyes viszonyai vagy egyéb fontos körülmények a bírónak addigi állásán való üdvös működését lehetetlenné, s ennél fogva áthelyezést a bírói hivatal érdekében kívánatosnak teszi.” E pont esetében az áthelyezett bíró költözködési költségei megtérítenek.

A törvényszékek s járásbírók bírái oly bíróságoktól, melyek ügymenete ezt megengedi, oly bíróságokhoz, melyeknél hátrálók halmazódnak fel, ideiglenes szolgálattételre — de legfeljebb fél év tartamára — hason vagy felsőbb fokú bíróságokhoz a miniszter által átrendelhetők. Az ily átrendelt bíró szabályszerű uti költségein felül a szolgálattétel tartamára eső rendes fizetése felének megfelelő működési pótlékot nyer.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése február 21-én.

Elnök: Ghyicz Kálmán.

Elnök bemutatja Zemplénmegye feliratát, melyben Zólyom megye feliratát pártolja; a biharmegyei tanácsot az 1875. 32. t. cz. némely intézkedéseinek megváltoztatását kéri.

A kérvényi bizottsághoz utasíttatnak. Simó Lajos előadó bemutatja a gazdasági bizottság jelentését a ház jelen havi költségvetéséről s a mult havi számadásokról.

Könyomatik, szétosztatik s tárgyalása a szombati ülés napirendjére tűztetik ki.

Perczel Béla igazságügyminiszter tjavaslatot nyújt be az 1875. 36. t. cz. hatályon kívül helyezése és az 1874. 8. és 9. t. cz. cikkének némely intézkedéseinek módosításáról.

Ki fog nyomatni, szétosztatni s előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasíttatik.

Következik a napirend: a magyar korona országa és 6 Felsőgénéli országai és tartományai közt kötött vám- és kereskedelmi szövetségről szóló tjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

Pulszky Agost: A Szilágyi féle indítvány ellen tett kifogásokat háromfelé osztja. Először az állítattott, hogy a fogyasztási vámvámon ellenkezik a közös vámtérület természetével; e kifogást megcáfolja a német Zollverein és a jelenlegi német birodalomban 30 év óta fenálló példa, mely ellen a miniszter elméleti kifogást hiában hoz fel. Másodszor a kezelési nehézségeket említi a p. ú. miniszter; ezen kifogás mindig megtehető minden új intézmény ellen, de gyakorlati jelentőségük sohasem bizonyult. Az első időben lehetnek nehézségek, de a gyakorlat elenyészeti azokat; különben itt van más gyakorlat is, a dohány és sóra

TÁRCZA.

AZ ÚJ PÁPA.

Róma, febr. 21. Midőn tegnap a pápa a nép előtt megjelent, az örömei oly nagy volt, hogy csak a pápa intására lett ismét csönd. — A politikai körök és a lapok Leo pápát erőies, de mérsékelt embernek ítélik. — A külföldi bibornokok ma elutaznak. Mindenütt teljes rend uralkodik.

Róma, febr. 21. A pápa ma kijelentette a congregációban, hogy körlevelet fog intézni a katolikusokhoz, melyben tudatja adja trónralépését. Ma elhatározták, hogy a pápa nem hagyja el a Vatikánt.

A XIII. Leo néven pápává lett Pecci (ejtsd Pécsi) bibornokról a „Pester Lloyd” magántudósítója a következőket jelenti Rómából:

A megválasztott XIII. Leo nevet vette föl. Ez a mérsékelt párt győzelme. Pecci 1810. márcz. 2-án született Carpinettóban. Pápai delegatus volt több egyháziállami tartományban, erőies kormányzó; rendtartó, pártatlan, e mellett tolerans, majdnem szabadelvű volt. Linp brüsseli nuntius annyira megnyerte I. Lipót királyi kegyét, hogy az személyesen kérte Gergely pápát, adjon Peccinek bibornoki kalapot. Gergely pápa megtette ezt, s Peccit nagyon kegyelte. Annnyival inkább gyűlölte őt Antonelli, ki egyrányu versenytársat sejtett benne, s IX. Piusban bizalmatlanságot tudott ellene támasztani. Pecci sok éveken át persona ingratisima volt a Vatikánban, és Pius pápa csak Antonelli halála után, saját élete vége felé tűntetett ismét ki, ráruházván a camerleongi méltóságot.

Pecci tanulmányozta egész Európa politikai intézményeit, és a mennyiben ezt pá-

paról el lehet mondani, modern ember. Erőies, büszke, majdnem elbizakodott, ascetizetletet folytatott, már mint camerlengo majdnem zsarnok gyanánt lépett föl, ha valamit keresztül akart vinni, a mit jogosnak és igazságosnak tartott, ugy, hogy nagy tekintélyre, melyre szert tett, csak akkor tűnik föl igazán, ha meggondoljuk, hogy a bibornokok a fontebbiek daczára őt választották meg.

XIII. Leó előt környezete most is inkább fél, mint szereti őt. A többi közt azt beszélilik róla, hogy ugy nyilatkozott, hogy ha megválasztják, a következő napon sétát fog tenni a városban, hogy nem fektet sulyt a világi hatalom elvesztésére, sőt azt szerencsének tekintni a pápaságra és a népre nézve. Mindamellett vallási elvei szigorúak.

Mindenki egyetért abban, hogy ha nem is lesz absolute nagy ember, de minden esetre egyike lesz a legjelentékenyebb, és mindenekelőtt a legnőnlőbb pápáknak. 1 1/2 órákor megkezdődött a Sz. Péter templom barsngjai, és azóta hirdetik, hogy a pápaválasztás megtörtént. A hír gyorsan elterjedt a városban, és nagy érdekltséget idézett elő, amár nem valami különös izgatottságot. Ugyszólván láthatatlan kocsisor tart a Péter-térre, gyalog is roppant embertömegek tolongnak oda. Az óriási tér csakhamar megtelik, különösen idegenekkel, kik a világ minden zugából sereglenek ide. A Péter tér egyik szögletében száz olasz katonas áll, fegyvereiket gulkába rakták, és nyugodtan várják, vajjon lesz-e szükség rájuk.

Az embertömeg perczenkint nő. Mindenfélé nyelveket lehallani, és folyton közbeszólanak a harangok.

4 óra tájban a Péter-egyháza három kapuját kinyitják, az a hír, hogy az új pápa az egyházban meg fogja áldani a népet. E pillanatban a roppant tér, melyet a kereszténység legszebb temploma befog, az utolsó zugig tömve van. Mindenütt mozgás, zaj, nevetés, gyermekiskoltás — néhány asszony elájul, ugy viszik ki.

Ekkor az a hír terjed el, hogy a pápa

a kifelé szolgáló Loggiában fog megjelenni. Egy percz alatt kiürül a templom s az egész tömeg könn van a szabad téren. Most ismét az hallatszik, hogy a pápa mégis csak a templomban fog megjelenni. A templom egy pillanatban zsúfolva van. Négyezer ismétlődik a ki- és betudulási leirhatlan zaj és roppant rendtelenség mellett.

Végre bizonyossá lesz, hogy az új pápa a népet a templomban fogja megáldani. A nyitott három kapu fölött három nagy feliratos tábla van, ezek fölött hatalmas ablakok, a templom felé néző ereklyékkel. A két szélső erkélyen gardisták és papok jelennek meg. A nép evviva-kiáltásba tört ki.

Most szolgák jelennek meg s a középső altárra vörös takarót teritenek s vörös párnát tesznek. A zaj egyre nagyobb, egyre bódítóbb; az egész nép kiabál, tombol.

Ekkor megjelenik a pápa a középső erkélyen. Felzug az evviva, hogy az óriási domb csakugy rezeg bele. A pápa kinyújtja kezét, s mintegy varázslatra hirtelen néma csönd, ajtások hallgatás áll elő.

5 1/2 óra volt. A pápa áldólag nyújtja ki két karját a világ tájai felé, s elmondja az áldást.

Bár legalább három emeletnyi magasán áll, alakja mégis jól látható, hangja tisztán hallatszik. A milyen nagy a templom, olyan messzire cseng az új pápa harsány hangja, a legkisebb reszketés nélkül, érczesen; ereje teljében levő férfi ez. Alig tartott a jelenet öt perczig, de hatalmas, nagyszerű, megkapó volt. Midőn a pápa a Loggiát elhagyta, ismét perczekig tartó evviva hangzott föl.

A nép közönlött a templomból. A Péter-térén tömegek torlódnak meg, nem lehet menni sehova. A mellékutcákban egymástól nem mozoghat a sok kocsi. A táviróhívatat zsúfolva van papokkal, a kik a világ minden tájára szétküldözik az örömdetes hírt. Az utcák tele vannak látkető lélekkel.

Egy másik távirat azt jelenti: Délelőtt még az hallatszott, hogy a választás nincs eldöntve. Legtöbb szavazatot hirszerint Franchi

kapott, kire különösen a külföldiek szavaztak. Midőn a mai scrutinum mégis eredménytelen volt, Franchi előlépett és Pecci mellett nyilatkozott. A többiek követték a példát, ugy, hogy Pecci „per adorationem” választott meg. Más hírek szerint 60 szavazat nyilatkozott Pecci mellett. 1 óra 15 perczkor a diaconus megjelent a templom loggiájában, s a jelenlévőknek kihirdeté: „Annuncio vobis gaudium magnum: Habemus papam, eminentissimum ac reverendissimum dominum Joachim Pecci, qui sibi nomen imposuit Leo XIII.” Tulajdonképp három eredménytelen és egy „per accestum” választás volt. Az első választáson Peccinek háromannyi szavazata volt, mint legazerecsébbé versenytársának. 12 órákor „accedit” tel 44 szavazatot kapott. A scrutator, ki az eredményt kihirdette, Mihajlovics bibornok volt.

A nagyvezéri és nagymuftii méltóság.

A török szultán az alkotmány kihirdetése előtt minden állami hatalom korlátlan ura, valóságos egyeduralkodó volt, kinek akaratát nem korlátozhatta sem más személy, sem testület, sem semmiféle állami intézmény, s ő belátása szerint intézkedhetett kivétel nélkül minden ügyben s alattva ői életének és vagyonának is korlátlan hatalmu ura volt.

E nagy kiterjedésű jogkör gyakorolhatására közegekről kellett gondoskodnia, s így alakultak ama méltóságok, melyeknek két legelőbbjét, a nagyvezért a viági és politikai téren, a nagymuftit az egyházi téren ez alkalommal röviden megismertetjük olvasóinkkal.

A nagyvezéri méltóság az utóbbi időben megszüntetett, csak ideiglenesen-e vagy mindenkorra, azt a jövő fogja eldönti.

ni. Annny bizonyos, hogy e nagy hatalom fölözt rendelkező állás nem igen illik be egy igazi alkotmány keretébe.

A nagyvezéri méltóság.

A nagyvezéri méltóság, mely az oszmán birodalom összes polgári és katonai közigazgatásának élén áll s ki hivatalosan „szad-reassam”-nak nevezetik, eredetét a kelet történetének és századaiban veszi. A nagyvezér politikailag képmása a szultánnak s élet és halál felett szabadon rendelkezhetik mind azon esetekben, hol törvény által kivételek nem tétettek, s hatalma oly nagy, hogy parancsolatjának, fejkoczkasztás nélkül, még a miniszterek s legfelsőbb hivatalnokok sem szegélhetnek ellen, miután ő csak a szultán nevében intézkedik. Egyik legfontosabb megkülönböztetése az, hogy kizárólagos előjoga van a szultán személyéhez minden időben közeledetni, miután a miniszterek közül csak 6 látogathatja meg a szultánt s a birodalom ügyeiről személyesen tesz jelentést. Beiktatása mindenkor a császári palotában történik, hol a szultán maga adja által pecsétjét, saját nevet tartalmazó körirattal, mint legfelsőbb hatalma jellegét. E nagy fontosságú ereklét a nagyvezér arany láncra függessze mindenkor keblében hordja, de gyakorlatilag csak két esetben használhatik, névszerint a szultának naponként fölterjesztendő jelentések, és másodszor az udvari levéltár aajtja lepecsétlésére. Fermának, oklevelek, parancsolatok, szerződéses más császári pecsét alatt adnak ki. Ha valamelyik nagyvezértől e pecsét visszakeretik, ez jele hivatalvesztésének és száműzetésének. Azon palotának, melyben lakik, neve: magas porta, honnan az egész török kormány rendszerint a külvötelektől is e néven czimeztetik. A nagyvezér hivatalánál fogva elnöke mind a titkos államtanácsnak, mind az államkancelláriának vagyis divánnak, s ennél fogva mind a politikai, mind a katonai igazgatás szálait kezében tartja. Ezelőtt a háborúk alkalmával a seregeket is személyesen vezérelt, de ez most már nem igen történik,

nézve a birodalom két része közt tényleg fenáll a probitív vonal; a sötérmelő vidékek és az ország többi részei közt igen tökéletesen, csak részletesen, de szintén fenáll.

Pedig a só és dohány forgalmát ellenőrizni sokkal nehezebb, mint a só és cukor forgalmát, mely csak nagyban történik, hordókban és csomagokban; pedig a nagy elővigyázat csak a kétfőre nézve szükséges; mert a szesz illatúlag a monarchia egyik főlének sinez vesztesége. Megjegyzendő, hogy nincs itt természetesen érdeke a termelőnek és kereskedőnek; így tehát ez a nehézség a kezelésben nem merül fel, mert mindegyik ország a saját adóját a kivitelnél vissza fogja saját polgárainak téríteni, ha nem akarja saját ipari versenyképességét megőlni.

A mai végül a forgalom szabadságát illeti, az Sz. indítványa által korlátozva nincs, mert egyenlő szakkategóriába tartozó cikkek forgalmának megakadályozása a kereskedésre egyéb tekintetben kihatással nincs. Elfogadja Szilágyi indítványát.

Baross Gábor a bizottság elnöke rövid beszédben védi a bizottság álláspontját.

Paczólay János b. Simonyi és Szilágyi indítványa mellett nyilatkozik.

Paczólay után Kállay Béni, majd pedig gróf Lónyay Menyhért szólnak fel.

Széll Kálmán, felelt Lónyainak; azután következtek b. Simonyi Lajos és Szilágyi Dező zárbeszédei; amaz hozzájárulván Szilágyi indítványához.

Tíz a felett érel 2 órákor az 1. § felelő vita véget ért. A kormánypart részéről névszerint szavazást kértek, melynek eredménye a következő:

Az eredeti szöveg mellett szavazott 187 képviselő.

Ellene, vagyis Szilágyi mellett 161 ily a többség 26; távol volt 94.

A kiegyezési tárgyalásokról

ezt írja a „Tresor”: A kiegyezés még távolról sincs fedél alá hozva. A quótabizott sághán ujból kezdetét veszi a hosszas és keserves küzdelem a restitucióért, s mint új vitatárgy ott van a 80 millió adósság kérdése. A deputációhoz az osztrák kormány így fog fordulni: „Hogyan, ti egy millióért kérdessé akartjátok tenni a kiegyezést, veszté lyeztetni akartjátok a monarchia fennállását; tudjátok-e, hogy egy millió nem jelent semmit akkor, midőn a kormány minden pillanában a ház elé léphet 300 millió hitelkérréssel, ha ugyan is a rettegett szikra a puszkaporos hordóba esik. És a magyar kormány a quótabizottságot így fogja apostrofálni: „Magyarországnak ugyan joga van a 80 millió adósságot olyannak tekinteni, mint a mely az országot jogilag nem kötelezi, azonban legyenek méltányosak annyival is, hogy az adósság visszafizetésére ez esetben Magyarország nem fog semmit költeni, mert hiszen a bank saját jóvédelméből fogja magát kielégíteni. Tíz év alatt csak csekély összeg fizetendő. És hogy aztán, mi jön, kitűdja, mi lesz tíz év múlva a kiegyezésből? És a magyar quótabizottság méltányossági tekintetéből meg fogja szavazni a 80 millió bankadósságot. Azonban a kiegyezés még akkor sem kész. Mert „az osztrák magyar bank” még nem lesz kész, miután az egyezmény a bank és a két kormány közt még nem jött teljesen létre, sem az osztr. nemzeti bank részvényeseinek közgyűlése nem mondta ki utolsó szavát. Az alkormányzók válaszára vagy kinevezése, ez a kérdés.

A kormánybefolyás egész sulya a köz-

A nagymufti.

Valamint a világi rendek feje a nagyvezér, ugy az egyházi rendek főnöke a nagymufti. Ő a legfelsőbb patriarcha, az oszmán birodalom primása, kinek sokféle czifrával czifráb czime van, de leggyakrabban használtatik a „seik-ul-islam” (az islam feje) czim. Ezelőtt az oszmánbirodalomban a legfelsőbb személy a szultán után a főhadbíró (kadiasz ker) volt, de II. Mohamed a nagymuftit minden mufti közt az első muftinak, és a nagy Szolimán szultán az egész ulema-testület főnökének és így a kadiasz kerak eleibe tette. Amhár a nagymufti első egyházi méltóság, mindazáltal papi szolgálatot csak a szultán személye körül és ennek trónalépte vagy temetése alkalmával teljesít, a midőn a szultán az Ozmán kardíval körülövedzi és a temetési imádságokat elmondja. Továbbá, amhár a nagymufti a bíráknak is főnöke, mindazáltal neki csak tanácskozó és nem ítélő szava van, mely aztán a bírák ítéletmondásának ad iránnyt. Mint bíró csak a szultán által kijelölt esetekben határoz. Ő tulajdonképen a törvény organuma és orakuluma, mely kéréségek esetében nyilatkozik és legnagyobb tekintélyben áll. Ő az egyházban, valamint a nagyvezér a világiakban, helytartója a szultánnak, kitől mindenki kinevezése alkalmával egy drága kasztorbundával ajándékoztatik meg. Nagybíró tisztségének egymás mellett mennek, s egyességet szerint a tiszteleti hely minden polgári és katonai főhivatalnokok részére jobbiké felől, az egyházi és bírói méltóságok számára balkezen jelöltetett ki. Mind a nagy mufti, mind nagyvezér egész életére nevezett, s ha valamelyik megis elveszté hivatalát, a fővárosban nem maradhatott; amhár részben az újabb időben sor kivétel történt.

gyűlés tagjai ellen fog fordulni. „Hogyan? — mondják majd a kormány közegei, — ti egyszerű részvényesek akartjátok magatokra venni odiumát annak, hogy a monarchia politikai alakulását megavaryátok. Ilyen eljárásra nincs példa az egész világban.” Hogy pressioval szemben mit fognak tenni a részvényesek, azt nem tudjuk, de ismeretes, hogy a jan. 28-iki közgyűlésen mikép nyilatkoztak. A kiegyezés pohara már csordultig van és ha Magyarország követeléseit nem fogja leszállítani, a kiegyezés nem is fog létrejönni.

A keleti kérdés a német birodalmi gyűlésben.

A német birodalmi gyűlés nagyfontosságú tárgyalásaira, most, miután az ott mondott beszédek szószerinti szövege előttünk fekszik, ujból visszatérünk.

Beningsen ismeretes interpellációjának indoklásában többek közt ezeket mondá: Nekünk németeknek közvetlen érdekünkben van, hogy a kereskedelem és hajózási szabadsága a Feketetengeren fennmaradjon. Nemkülönben erősen érdekünkben áll a béke fentartása a többi európai hatalmak közt, s ennek következtében az, hogy a keleti ügyek helyesen és tartósan rendeztessenek. Nem kevésbé érdekkel bennünket az is, hogy az európai viszonyok szerencsés kifejlődése, és az egyes hatalmak egymáshoz való állása, különösen Németország békés viszonyai a többi hatalmak iránt ne alteralassék. A francia háború óta sikerült a békét fentartanunk, nagy részt szintén mi tartók azt fenn a három császár szövetsége által, melyet Németország abban elfoglat. Bizonyára csak ki várhatjuk, hogy a viszony továbbra is fennmaradjon, s a keleti zavarok után végre azoknak végleges megoldása következze be. Mindenekeltől szabadon hozzá tennem, hogy nekünk németeknek nagy érdekünkben áll a legsúlyosabban érintene bennünket, hogy a keleti kérdés békés vagy háborús megoldása Ausztria érdekeit ne alterálja és károcsítsa. (Halljuk, halljuk), s Ausztria gyengítésére ne vezessen. (Helyes.) E háború folyamán alatt sokszor fölmerült annak nehézsége, hogy a két hatalom közti isolált háborúból további bonyodalmak és háborúk keletkezhetnek a többi európai hatalmak közt. Fölmerült az az aggodalom, hogy midőn a háború elején az oroszok veszteségei egymást érték, a nagy orosz birodalom kimerülése nagyon megváltoztathatja Oroszország helyzetét a három császár szövetségében, — és más európai hatalmakhoz való viszonyára. Ha ez megtörténik, Németország bizonyára egészen új combinációkba vonatik, vagy szoríttatik.

Ez a veszély immár Plevna bukása óta el van hárítva, de helyette most egy másik aggodalom forog fenn, ugyanis az, hogy Oroszország érezve túlhatalmát, most Ausztria belső viszonyaival s Anglia elszigetelt állásával szemben exorbitans követeléseket emelhetne, melyek sértik a nevezett hatalmak érdekeit. Lehetséges, hogy Oroszország a keresztények védelmében kívül más követeléseket emel. Ohajtanunk kell, hogy Oroszország ilyen követeléseket mellőzzön. Senki sem akarja Oroszországtól elvitatni, hogy sikerei után nemcsak a porta keresztény lakossága számára, hanem saját áldozatait is kívánhat előnyöket. Én csak azt akarnám ohajítani, hogy további háborús bonyodalmak mellőztessenek s reményelem, hogy a bir. kancellár politikája Oroszországtól mérsékletet fog kieszközölni. (Tetszés.)

A bir. kancellár számítat a parlament támogatására, ha erre irányozza erőfeszítéseit. Minő érdekünk van a francia há-

boruk óta a további háborúkban? Milyen területi nagybővödések lenne még kívánatos, mely nem további kellemetlenségeket hozna reánk? (Nagyon igaz.) A katonai terhet most csak a jelenben előrt állás fentartása miatt viseljük. Minthogy Németország erős, befolyásának is kell lennie Európára, legfőbb dicsvágának a béke fentartására kell irányulnia s azért némely áldozatot is kell hoznia. Viseli a katonai terhet, mint kényszerűséget, és kötelességet fáradságosan szerzett állásának fentartására iránt, mely azt is föltételezi, hogy a békét fentartsuk Európában. A feladat, melylyel Németország politikája bízalomra méltó kézből van s ohajtjuk, hogy e kitűnő vezetésnek sikerüljön a békét fentartani s Németország európai érdekeit megővni. (Általános tetszés.)

Ezután Bismarck szólalt fel. Beszéde legalább is négyezer akkora terjedelmű, mint a mennyit a „Corr. Bureau” a lapokkal közölt. Kiemeljük utólag a következő passzusokat. Németországnak a conferentián követendő magatartásáról szólván, ezeket mondá: Mi a congressuson csak általános tanácsokat adhatunk; nem lehet azt követelni tőlünk, hogy politikánkat már most megállapítsuk, s másokra rájók kényszerítsük, mint azt a hírlapok akarják. Ez inkább saját politika volna, mint állampolitika. Ezzel lehetetlenünnök magunk részére a közvetítő szerepét, melyre pedig szükség helyezek. — Kijelenti aztán, hogy a közvetítésben a becsületes alkusz szerepét tartja követendőnek. Azon helyzetben vagyunk tehát, hogy egy hatalmat, melynek titkos vágyai vannak, megkímélhetünk azon zavartól, hogy vagy kossarat, vagy kellemetlen feleletet kapjon. Ha mind a kettővel jó barátságban vagyunk, először kipuhathatjuk, s azt mondhatjuk a másiknak: Ne tedd azt úgy nem jó lesz, vagy intéd a dolgot. Ezek ügyeletbeli segédesszközök, melyeket nagyon meg kell becsülni.

Hosszu évi tapasztalásom van e dolgokban és gyakran meggyőződtem, hogy ha ketten vannak együtt, a fonál gyakran leesik, s álszeméremből röstellik ujból fölvenni. Idegen és fontos érdekek, a melyeket képviselünk, visszatartanak, s így elmúlik a perc, midőn a fonalat ujból föl lehetett volna venni; hallgatva és lehangoltan történik az elválás. De ha egy harmadik is van ott, ez minden tekerítora nélkül azonnal fölveheti a fonalat, sőt ha a másik kettő elyáit, ujra összehozza őket.

Ez a szerep, melyet én gondolok, és a mely megfelel azon barátságos viszonyoknak, melyben a velünk barátságos szomszéd hatalmakkal élünk, valamint a más hatalmak, különösen Anglia iránt való jó viszonyainknak. Angliával abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy nincs közöttük érdekvit; kereskedelmi vetélkedés s mulékony leghangoltság az a mi olykor előjön, de nem olyasmi, mi két, békés, komoly dolgos nemzetet háborúba hozhatna, s azért hízlelget magamnak azzal, hogy Anglia és Oroszország közt, adott időben és körülmények közt epényian bizalmi férfi gyanút szolgálhatunk, mint Ausztria és Oroszország közt, hogy ha ezek bukát meg nem egyezhetnek. (Tetszés.) Ez a három császár viszonya, ha így akarjuk nevezni, bár szövetségnek nevezik, holott sem írott kötelezvényeken nem alapszik és a három császár közül egyik sem kötelezte magát, a másik kettőtől leszavaztatni. A három császár közti viszonyok egyedül a három uralkodó személyes rokonszenvén s a három birodalom vezérli minisztereinek személyes barátságán alapul eme viszony. Ha Ausztria és Oroszország közt véleményeltérések voltak, mi mindig kérdtük, hogy az egyikkel a másik ellen többséget csináljunk. Tartóz kodtunk ettől, mert aggodtunk, hogy a kötelek talán nem elég erős, bizonyára nem lehet oly erős, hogy a hatalmak egyikét arra

bírná, hogy egyik vagy a másik iránti szíveségből saját nemzeti és állami érdekei hátra tegye. Ez olyan áldozat, melyet egy hatalom sem hoz meg a másik szép szeméiert. Akkor teszi ezt, mikor argumentumok helyett a hatalmi viszonyokra való utalás állott be.

Akkor bizonyos körülmények közt azt mondhatja: Ez engedményt megtenni, nekem igen kellemetlen, de még kellemetlenebb oly nagy hatalommal, mint pl. Németország, a miatt öszezveszni, hanem ezt főróvom magamnak.

Azon passzusnál, midőn a Németország közvetítése iránt támasztott igényeket viszsaautasítja, így nyilatkozott: E követelések szerint Ausztria és Anglia közt kellene helyet foglalnunk, hogy megfosszuk Oroszországot azon érdemtől, hogy az engedményeket, melyeket az európai békének tenni akar, önányt tegye meg. Nem kétem, hogy Oroszország ezt, a mi nemzeti érzülete, saját érdekei és 80 milliónyi népességének érdekei szerint lehetséges, meghozza áldozatul az európai békének.

Tegyük föl, hogy csakugyan adnánk Oroszországnak ilyen tanácsokat valamely udvariari és barátságos módon. Ez igen szép; 100 év óta barátok voltunk. Oroszország megtartá barátságát irántunk, mikor mi nehé helyzetben valánk. Da most a dolog ugy áll, hogy ezen európai érdekek védelmének nem állhatnánk ellent. Oroszországban tekintélyes pártok vannak, melyek Németországot nem szeretik; ezek szerencsére nincsenek kormányon, de nem fogják magokat szerencsétleneknek érezni, ha kormányra jutnak. Ezek majd azt fogják akkor mondani honfitársaikkak: Ime mily vér, ember és vagyon áldozattal értük el azt az állást, mely évszázadok óta ideálja volt az orosz dicsvágának. Azok ellen, kiknek valóban érdekében állott ellenük küzdeni, megtartottuk volna a kivívott sikert.

Nem Ausztria, a melylyel sokáig meglehetősen benső viszonyban éltünk, nem is Anglia, melynek nyíltan elismert érdekei vannak, nem benső barátunk Németország, melytől viszontszolgálatokat várhatunk volna melynek a Kelen semmi érdeke sincs, ez közördíte hátunk mögött nem is — a kardot, hanem a tört. — Így fognának beszélni rólunk.

Végül Bismarck insinuatiónak nevezte Windhorst azon állítását, hogy Németország segített Oroszországnak Ausztriát dupirozni. Beszéde e részében nyilatkozott Andrassyhoz való viszonyáról, melyet már ismertettünk.

Liebknecht szocial-demokrata képviselő ezeket mondá: Valóban csodálatos, hogy tudnak hinni még az orosz ígéretekben, miután Oroszország már számtalanszor megszegte szavát? Hogyan mondhatja az a czár, ki otthon nemzetiséget, vallást és mindent elnyom, kinek katonái Lengyelországban valósságos négygyilkosságok követtek el; hogy a keresztények fogságaditására lép föl; az orosz kormány ezen eljárása több mint politikai képmutatás: büntény az emberiség ellen. Ha Németország valóban semleges akart volna maradni; meg kellett — és lehetett is — volna akadályoznia Oroszországról hadjáratát a török birodalom ellen De Németország támogatta még ezen rablóhadjáratot az által, hogy megbénította Törökország természetess szövetségét. Elsasiz Lothringia bekebelezése óta az európai sulypont nem Berlinbe, hanem Sz.-Pétervárra helyeztetett. Mig a mostani diplomácia hatalmon marad, egyik háboru a másikat fogja érni, Törökország után Ausztria-Magyarországon a sor, mely ellen Németország ép oly szerencsével fogja alkalmazni a semlegesség elvét, mint a török birodalom irányában.

Erre Bismarck néhány rövid megjegyzése után a vita véget ért.

AUSZTRIA.

Andrassy Gyula gróf

febr. 20-án az osztrák delegatio kiválóbba tagjaival bizalmasan értekezett a legközelebb összeülő delegatio tárgyalában. Az értekezlet, mint a „N. fr. Presse” hallja, este 8 órákor kezdődött s mintegy 4 óra hosszat tartott. Andrassy Gyula gr. ugy nyilatkozott, hogy a külügyi helyzetről szándékozik ugyan előterjesztést tenni a delegatióknak — melyek legkésőbb március 2-án ülnek össze — de ohajtaná, hogy a conferentiával való tekintetből az ülésszak csak rövid legyen, s a budget ideiglenes megszavazása három hónappal meghosszabbíttassék. A jelenlevők nyilatkozatai után ezen ohajítás teljesített fog. Valószínű az is, hogy min Andrássy ohajta, a conferentiára való tekintet, a delegatiókban a külügyi helyzet megvitatása ezuttal elmarad.

Anglia szárazföld és tengeri hadereje

A háború színjátékának új felvonása látszik kezdődni. Oroszország, mint előre gyanítható volt, leverte a magára hagyott törököket s Európa hatalmai kezdek már belátni, mily veszedelmessé vált érdekeinkre az orosz terjeszkedés s komolyan gondolkoznak, hogy utóját állják.

Az orosz ellen tiltakozó állást elfoglaló európai államok között első sorban áll Anglia, mely Konstantinápoly s a Dardanellák orosz kézbe jutása által összeköttetést keletindiai birtokaiával látja veszélyeztetve s komolyan készülni látszik, hogy e veszélyt, ha kell, fegyvererővel is elhárítsa. A parlament pénz szavazatát még az esetleges háboru céljaira s tengeri ereje egy részét a Bosporusba indítja.

Komoly vége lesz-e a készülődésnek, vagy nem felel tovább s megtartja az egyszerű fegyveres tüntetés jellegét, — azt még most senki sem mondhatja meg teljes bizonyossággal; annyi azonban bizonyos, hogy Angliát, mint hadviselőt tényleg, komoly számításba venni, megérkezett az idő.

Angolország rendes hadereje aránylag a többi európai hatalmakéhoz gyengének tűnik fel.

Az 1878-ki költségvetésből az tűnik ki, hogy Anglia összes rendes haderege csak 148 zászlóalj gyalogságból, 21 ezer lovasságból és 114 tábori-űtegből áll. E csapatok közül azonban 69 zászlóalj gyalogság, 22 ezred lovasság és mintegy az űtegek fele van az anyaországban, a többi pedig részint a gyarmatokban van elhelyezve. A zászlóalj a költségvetésben 600, a lovasezred 400 emberrel van felvéve s egy-egy űteg 6 ágyúból áll.

Az ország határain kívül egyetlen angol sem kényszeríthető hadiszolgálatra. De az önkéntesek száma már nőtön nő. A parancsnokló tiszteknek a hadügyminiszteriumhoz beérkezett jelentései szerint az önkéntesek száma meghaladja a 175 ezret, kik között 32,000 tüzér, 7000 műszaki katona, 133 ezer gyalog, a többi vadász és vezérkari állomány. A gyalogság nem csak hogy a legkitűnőbbben be van gyakorolva, de értelmes emberekből is áll, kik céllővő, pontos praecisions-puskával vannak ellátva, melylyel igen ügyesen tudnak bánni. Az önkéntes tüzérek is mind magasabb osztályokból valók, a kik a mellett kitűnően értik az ágyuk körüli szolgálatot s a tengerparti erődökben vagy Shoreburynessen ismerkedtek meg a nehéz lövegek kezelésével is. Az önkényes lovasság még csak néhány száz ember számlál, de e hányt öléggé pótolja a mintegy 14,000 főre menő yeomanry, mely a miliciával a második véd állományt képezi.

Anglia egészben véve mintegy 300,000 ember fölött rendelkezik, melyből 116,000 milicz-gyalogság és tüzérség, 14,000 a yeomanry-lovasság és 175,000 önkényes.

Mint ezekből láthatni, Anglia, mint szárazföldi hatalom nem foglalt el tekintélyes állást a többi államok sorában. Az ő hatalmának sulypontja hadi tengerészetében keresendő, mely tekintetben első hatalmassága a világnak.

Tulsulyra nagy hadihajóinak a többi hatalmakénál aránytalanul nagyobb számával és kitűnőbb vezényletével a XVIII k század közepétől emelkedett, de ama csodás mérvekre, melyekben most látjuk, csak a legutóbbi évtizedek alatt emelte tengeri hatalmát.

Hadi tengerészete Erzsébet királyné idejében még csak 42 hajóra ment 17,000 tonna horderő (egy tonna 20 mánt) Cromwell már 150 hajót hagyott hátra. II. Jakab 173-at 101,892 tonna horderővel s 6930 ágyúval; 1818-ban már 778-ra nőtt e szám s e hajókból 243 volt olyan, melyek mindegyike 50 ágyúnál többlet volt felszerelve. A matrózok és tengerészkatonák száma 90,000-et tett. Fentartási költsége mintegy 180 millióba került évenként.

1875-ben 59 páncélos, 300 gőzhajóból állott az angol tengeri haderő. A páncélos hajók közt 5 volt olyan, melynek horderője meghaladta a 10,000 tonnát. E hadihajók személyzete 46,625 emberből, 4915 tisztből és 7090 hajóapródból állt, kik mellé 17,073 tengerész katona csatlakozott, 18,000 tartalékos matrózzal s 4300 emberből álló part-őrséggel.

A drinápolyi béke.

A Journal de St-Petersburg-ban megjelent jegyzőkönyv hivatalos szövegezésében a következőleg hangzik:

„Tekintettel a hadviselő orosz és ottomán hadseregek közt kötéendő fegyverszünetre, 6 exciálj Server pasa, a magas porta külügyminisztere és Namyk pasa, szultán ő Felseje civilisztájának minisztere, teljhatalommal felruházva, Miklós császári nagyherrcznek, az orosz hadsereg főparancsnokának főhadiszállására mentek. Miután a császári nagyherrcz által ő Felseje az orosz nevében kijelölt állapotokat az ottomán meghatalmazottak elfogadták, ezeket közös akarrattal a következőkben állapították meg:

1. Bulgária, a bolgár népség többsége által kijelölt határok közt, melyek azonban nem foghatnák át csekélyebb területet, mint azt a konstantinápolyi értekezlet megszabta, autonóm, adóköteles fejedelemséggé alakítatik, keresztény-nemzeti fejedelmével a benszülött militiával. Az ottomán hadsereg többé nem tartózkodhatik Bulgáriában.

2. Montenego függetlensége elismertetik. Területének nagybővödése, annak megfelelőleg, a mit a hadiszerence utatott birtokába, biztosítottatik. A végleges határok utólag állapítottatnak meg.

3. Románia és Szerbia függetlensége elismertetik. Az előbbi keleti területi kárpótásban, az utóbbi határkigazításban részesül.

4. Bosnia és Hercegovina kellő garanciákkal ellátott önkormányzati közigazgatást kapnak. Hasonló utasítások létesítenek az európai Törökország más keresztény tartományaiiban is.

5. A magas porta kötelezi magát, arra hogy Oroszországot a háboru költségeiben és a szenvedett veszteségeikért kárpótcija. A kárpótás módja, vajjon pénzbeli, területi vagy más természetű legyen e, utólag állapítottatik meg. Ő Felseje a szultán meg fog egyezni az orosz czár ő Felsejével arra nézve, hogy Oroszország jogai és érdekei a Bosporus és Dardanellákban biztosíttassanak. A két kormány meghatalmazottai közt ő Felseje a császári nagyherrcz főhadiszállásán azonnal tárgyalások fognak megindulni a béke előzmények megállapítása céljából. Mihelyt

ékealpok a fegyverszüneti conventio-
ratnak, az ellenségeskedések a hadviselő
köz, beleértve Romániát, Szerbiát és
atenegrot, a békétárgyalások egész tár-
ára, felfüggesztetnek. Az Ázsiában hada-
ó hadseregek főparancsnokai azonnal ér-
tést kapnak, hogy egymás között szintén
fegyverszünetet köthessenek, mely a hadmü-
eteket ott is beállítsa.

A császári ottomán kormány meg fogja
ancsolni csapatainak, hogy a fegyverszü-
alírása után Widdint, Ruscsukot és Si-
riát Európában és Erzerumot Ázsiában
tásk ki. Azonfőkéül az orosz csapatok meg-
almazást nyernek arra, hogy a tárgyalá-
tartama alatt a harcztérnek a fegyver-
neti egyezményben közelebből meghatá-
zott pontjait katonailag megszállhassák.

Ennek hitelteliségre az illető jegyzőkönyv
példányban készítettet s aláíratott Dri-
polyban, 1878. január 19-én. (31.)

(Aláírva:) Miklós. Server. Namyk."

A Journal de St. Petersburg ezután
eli a fegyverszüneti egyezményt, mely a
gyverszünet tartamát s a demarcationális
alakait állapítja meg, s melyet orosz rész-
Nepokojcsik és Lewiczky, török rész-
Nedjib és Osman írtak alá. Közöljük eb-
l azon pontot, mely a fegyverszünet tar-
mát határozza meg:

Fegyverszünet kötötték egyfelől Orosz-
ság, Románia és Szerbia, másfelől Török
ság hadseregei között a békétárgyalások
ész tartamára s annak kedvező kimenete-
gy vagy meghiusultáig. Ez utóbbi esetben
előtt a harcra újra kezdődnek, köteles
aden hadviselő fél a fegyverszünetet hám
nappal előbb felmondani, megjelölve a
pot és az órák, mikor a harcra újra meg-
zditik. A három napi felmondási ideje azon
lanattól számítandó, melyben az egyik fél
másikat az erre vonatkozó legfelsőbb hely-
lvet utasításról értesíti.

telt előkészítő vizsgálat tanfolyamai a kö-
vetkezők:

a) a német nyelvtan, oly kiterjedésben,
mely a folyékony és tisztá szókincsben ki-
vül magában foglalja a nyelvtani helyesírás
és pontozási hibák nélkül való írásbeli gya-
korlatokat is; oly pályázókánál, kiknek a né-
met nyelv nem az anyanyelvük, ezen feltétellel
nem kizárólagos, mindamellett ezeknek a né-
met nyelvből annyi jártassággal kell bírniok,
hogy az előadásokat jó eredménnyel hall-
gathassák;

b) földrajz és történelem, amabból meg-
kivántatik a föld felszínének természeti és
politikai felelőssége szerint való ismerése, —
az utóbbiból pedig a népek fontosabb ese-
ményeinek, nevezetesen Ausztria-Magyaror-
szág történelmének időrendi összefüggés sze-
rint való tudása;

c) számtan, melynek köréhez tartozik
az egész megnevezett és meg nem nevezett
mennyiségekkel, továbbá a közönséges és ti-
zedes törtékel való számolásban és a gya-
korlatilag fontosabb számolási módszerekben
való jártasság, — ide érve az arany-
bályt, kamatszámítási módszert, és társaság-
szabályt, továbbá a betűkkel való négy alap
számítást, zárt mennyiségek használatát, egész
és tört számok hatványozását, a négyes-
közök kivonását, végre az elsőfokú egyis-
meretlenű egyenletek megjelölését.

A pályázók hozzátartozóinak szabadsá-
gában áll a vizsga alkalmával jelen lenni.

A végleges felvétel csak is a felvételi
vizsga jó sikerrel történt kiállítása után esz-
köztetik.

Kelt Budapestén, 1878. évi február hó
11-én.

Szende Béla, s. k.

Köszönetnyilvánítás.

Aláírottak a „kolozsvári nyomdászok
munkatársainak segélyező-egylete" nevé-
ben az e. f. évi febr. 19-én „Gr. Dornándi
Kálmán" cz. szindarabnak az említett egylet
jávára ki nyert előadása alkalmából hálás kö-
szönetüket nyilvánítják nemzeti színházi in-
tendans tks. Korbuly Bogdán urnak, ki az engedélyezett előadással egyletünk
pénztárát megint egy jelentős összeggel, ál-
dozatokszövegségének már is számos
nyilatkozatait újból egy szép tettel nevelte.
Köszönet, elismerő köszönet a nemzeti szin-
ház közreműködött érdemes tagjainak ügyün-
ket előlkaró nemes buzgalomukért. És köszö-
net a nagyérdemű közönség pártfogásáért és
a t. felülvezetők áldozatkészségéért.

Valóban ily örömteljes nyilatkozatok
látására nem tudjuk, hogy egyletünk fennállá-
sának jogosultsága, avagy az azt bebizonyítani
akaró buzgalomunk nagyobb-e, de azt az ör-
vendetes előzményekből mégis következtetni
merjük, hogy „munkánk nem hiába
való" s így egyletünk jövője felől nincs
miért kétségkednünk. És hogy a reményünk
teljes valóság legyen, továbbra is a legna-
gyobb bizalommal kérjük ki a n. é. olvasó
közönség szíves pártfogását, azoknak segé-
lyezésére, a kik egy szép, nemes harcznak
lettek, avagy lesznek invalidusai, hogy a kik
e csatában kapott sebeikkel s nem érdeme-
leikkel dicsekedhetnek, azoktól nyerhessenek
gyógybalzamt, a kikért áldoztak fel életük-
nek javarészt, egészségüket, erejüket.

Az előadás tiszta jövedelmének fele 80
ft 85 kr. Szíves felülvezetéseket tettek:
Stein János 6 ft. K. Papp Miklós 1 drb. cs.
kir arany, mely beváltott 6 ft 61 krban.
Simon Elek polgm. és kir. tanácsos 4 ft.
Keresztessy Pálné 3 ft. Gr. Teleki Sándor
ezredes 3 ft. Békassy Károly 3 ft. Váradi
Móricz 2 ft. Dr. Geber Ede 2 ft. Gamauf
Vilmos 2 ft. Hügel Ottó (Nagyváradról) 2
ft. Herepei Gergely 1 ft 30 kr. Burckhardt
Ágostonné 1 ft. Felméri Lajos 1 ft. Kiss
Sándor tanár 1 ft. Kaizer Antal 1 ft. Med-
gyesi L. József 1 ft. Himmelstein 1 ft.
Polcz Albert 1 ft. Weiss Mór 1 ft. Egy
névtelen 1 ft. Cs. I. 1 ft. Ifj. Kerekes Márton
40 kr. P. A. 30 kr. Zicsa de Pur 30 kr.
Cserei József 20 kr. Ujfalvi Sándorné 20 kr.
Ujfalvi Róza 20 kr. Susi 10 kr. Gyomros 10
kr. Összesen: 45 ft 71 kr. Tehát az összes
tiszta bevétel 126 ft 56 kr.

Egyletünk utoljára a n. érd. közönség
figyelmébe ajánlva, maradtunk hálás indu-
lattal

Kolozsvárt, febr. 22. 1878.

Burckhardt Ágoston, Rozinyák József,
id. elnök. jegyző-ellenőr.

Vogel Károly,
pénztárnok.

HIRHARANG.

Kolozsvár, febr. 23.

— A mihez nem kell commentár.
A „Nagyvárad" legközelebbi számában kö-
vetkezőket írja: „A nyári szinidőnyre vonat-
kozólag nagyfontosságú táviratot vettünk Ko-
lozsvárról, melyben értesítik lapunkat, hogy az
erdélyi országos sziniválasztmány felbon-
tani határozta el a szerződést Nagyvárad-
al s egyuttal, hogy a társulat legkitűnőbb
tagjai elválnak az intézettől s konzorciumba
állanak, s e konzorcium Nagyváradra szá-
mál a f. évi nyári szinidőnyre. E konzorcium
tagjai: Mándoky, Szilágyi Béla, a Dalnok-
pár, a Ditrői-pár, a Földényi-pár, Marczell s
többen lesznek. Az operette-re nézve Kre-
csányi Sarolta asszony a konzorciummal
olyan vendégzereplési viszonyba lép, mi-
nőben áll a budapesti népszínházai Soldo-
né asszony. Télien e társulat Debreczenben
játsszanak, melynek színházát Mándoky és
Szilágyi, (egyike a vidék legjelesebb színé-
szének) 25,000 ft. biztosíték mellett venné
át. — Nem titkolhatjuk el, hogyha az erdélyi
oraz sziniválasztmány a miniszterleg meg-

erősített szerződést valóban felbontani szán-
dózik, s ha a társulattól a főnébb
jelzett kitűnő erők, azok t. i. kik an-
nak eddig tagjai valának, kiválnak, — ak-
kor csak örülhetünk a dolgok ez új ala-
kulásának, mely egyrészt megszabadítana a kö-
vetkező szerződés felbontásának s szerette-
méló organuma: a „M. Polgár" től, más-
részt pedig visszavarázsolná a debreczeni
színházal évek során át fennállott barátsá-
gát viszonyt, mely 10 évtől tartott a fele-
lek kölcsönös meglegedésére. — Annyi tény,
hogy a kolozsvári színház legkiválóbb tagja-
it mi szolgáltatott, s ezek nélkül az egész
társulat mit sem ér." — Eddig a „N" — d."
Azt hisszük, kár volna a tintát vesztegetni,
hogy ezt a furcaságot megjegyzésekkel ki-
sérjük.

— Kolozsvárnak az ostromállapot
alatt hírhedtült vált rendőr-tisztviselője Kris-
tóf Adolf febr. 21-én 68 éves korában, két
havi súlyos szenvedés után meghalt.

— Színházi játékrund. Hétfő, febr.
25. Fatiniéza. — Kedden Narciss (új betá-
nással). — Szerdán Hamupipőke. — Csüt-
örtökön Alarcos bál. — Pénteken, márc. 1.
Hercegasszony. — Szombaton a tenger fia
(először). — Vasárnap márc. 3. A Falu
rossza.

— Értésítés. Tisztelettel értesitem a
kolozsvári Dalkör-tiszteletbeli és mű-
kódó tagjait, hogy a f. évi rendes köz-
gyűlés, jövő március hó 10-én d. e. 11
órákor a városház nagy termében fog meg-
tartatni. Kolozsvárt, 1878 febr. 23-án, Czir-
já k Alhert, egyt. titkár.

— Oskys Imre helyb. fűszer és mag-
kereskedőnek lapunk mai számában meg-
jelent hirdetésére felhívjuk olvasóink b. fi-
gyelmét, s a gazdasági és virágmagot vá-
sárló közönségnek e megkereskedést, mint
egyikét a legelismertebb és legsolidabb üzle-
teknek, a legmelegebben ajánljuk.

— A nemzeti színház dráma-
bíró bizottsága a „Fővárosi Lapok" sze-
rint a színház igazgatóságával azt a határo-
zatot hozta, hogy oly eredeti művek szerzői,
kiknek darabjai vidéken előbb adatként elő-
mint a nemzeti színházban, a három első
előadás nem harmad rész jövedelmét nyerik
tiszteltdíjjal, hanem csak a tíz száztlóit.

— Az oroszok hadászakmánya. A
Novoje Vremia a következő kimutatást köz-
li: Elfogott 15 paza s 113,000 közkatoná,
tiszt s altiszt. Elfoglaltatott 606 különböző
kaliberű ágyú, 9600 sátor s fagynyhó,
140,200 különböző angol szerkezetű puská. Ló
24,000 esett martalékk. Az irreguláris csap-
atoktól elszedtek mintegy 200,000 puskát,
jagagant s pisztolt, a cserkészekből 30,000
dárdát s kinsáldót. Azonkívül minden elfog-
tatt török katonánál átlagosan 70 töltény
találtatott, a rakodó tárákban zsákmányolt
töltények száma 500 millióra tehető.

— Gígyányok a világhírlapokon. E
hóban három impressario is járt Budapestén
s a vidéken, hogy csigágyezéseket vigye-
nek Párisba s Franciaországba a kiállítás
idejére. Eddig a fővárosban nem akadt ban-
da, mely impressarioval szerződött, mindenik
banda azt felelte az ajánlatra, hogy „a ő
impressariojuk a primás, ha az elmege, ők
is mennek, ha az marad, ők is maradnak."
Most a vállalkozó urak a vidéken járnak,
egyik az alföldi városokban, másik Erdély-
ben, harmadik Dunántul.

— Rudolf trónörökös Angliában.
A trónörökös szombaton reggel Münster gróf
német követet fogadta és vele együtt Twi-
ckenhamba kocszított, hol az Orleans körben
villásreggeliztek. Este a cambridge-i her-
cegnél vacsorált. Salisbury marquisné pént-
eken este a trónörökös tiszteletére bálun-
népélyt rendezett, melyben a walesi herceg-
nő, a diplomatiái testület és az előkelőség
közül sokan vettek részt. Hétfőn a trónörö-
kös Cottesbrookban felségess anyjánál tett
látogatást. 14 én Kimbalton Castle be utazott
a manchesteri herceg és hercegné látogatá-
sára, mely alkalommal tiszteletre fényes bál
rendeztetett. A trónörökös pénteken tér
vissza Londonba.

— A párisi világhírlapításra a na-
pokban szalított el a magyar nemzeti mu-
zeum négy — a czéla kijelölt képt. A ré-
giségstári gyűjteményből a „Bud. Hirn." sze-
rint nem küld a muzum semmit a kiállítás-
ra, mert a mi unicumok a kőkorszakbeli, s
a bronz-gyűjteményekben találhatók, az a mult
évi nemzetközi archaeologiai kongresszuson
jellegé ismertette volt; a többi tárgyak pe-
dig a többi nemzetek muzeumaiban találhatók
tárgyakkal nem versenyképesek.

— Viktor Emánuel levele. Rómá-
ból írják, hogy ott Chiala kapitányt, Viktor
Emánuel által hátrahagyott levelek irányá-
ban elkövetett indiscretió következtében,
szigorú börtönbüntetésre ítélték. A büntetés
a királynak egy 1866. július 16-ikáról kelte-
zett levele — melyet Chiala a nyilvánosság
elő hozott — vonta maga után. Az 1866.
háboru alatt történt — Viktor Emánuel
Ferraraiban volt és Chialdini tábornagy csak
azon feltétel mellett akarta az olasz sereg
egy része fölött a főparancsnokságot elvál-
laln, ha a király odahagyja a főhadiszállást
és Amadeus herceg helyébe más dandárpa-
rancsnok nevezetetik ki. A királyt igen fel-
bőszítette Chialdini ezen kívánsága és még
az nap este Pettinengo hadügyminiszternek
a következő feleletet diktálta: „Mondja ön
meg Chialdini urnak, hogy ő nem akadályoz-
hat meg engem abban, hogy én ne maradjak
seregem s gyermekeim körében. Én az ő se-
rege előnyomulására nem fogok befolyani és
nyugodtan hagyom reá a főparancsnokságot;
azonban mihielyt elérkezik a pillanat, hogy
döntő átkötést vívassék, ragaszkodom azon
óhajomhoz, hogy a csatában személyesen is
részt vegyek, mert így kívánja ezt a sereg
becsülete. Olaszország méltósága, a porosz

király iránti tisztelet és becsület, ki táborá-
körében időz, ilyen eljárásra kényszerítenek
engem. Mondja ön meg Chialdini urnak,
hogy ő nem tarthat igényt az olasz király-
ságra. Az én jelenlétémet a döntő átkötést
utáni békealkudozás vagy fegyverszünet al-
kalmából mulhatatlannul szükség van. A mi
fiam eltávolítását illeti, e tekintetben enge-
dek, noha ez rossz hatással lesz a katonasá-
ra. Mig Chialdini előre nyomul, én távol ma-
radok, de a csata napján a király nem hi-
ányozhatik. — Így hangzik a még eddig ismeret-
len, érdekes irat.

— Előadás Garibaldiról. Bordonne
tábornagy e hó 17-én Párisban Marcon kép-
viselő jelenlétében Garibaldiról előadást tar-
tott. Áttérve az 1870—71-iki háborúra, szón-
ok sajnálatát fejezte ki a felett, hogy a
francia kőztársaság a nagy hőst oly kevés-
sége tudta méltatni; „azonban" — tévé hozzá
— „ez remélhetőleg nem sokára jóvá fog
tétetni". Három hó muiva Voltaire százados
ünnepe és a világtárlat egész sereg idegen
vendéget fog Párisba hozni, és ki tudja, vaj-
on ezen vendégek közt nem lesz-e majd
Garibaldi is, kit ez alkalomra a párisi mun-
kások meghívtak? Mily nagyszerű jelenet
tárlna előnk, ha Garibaldi és Hugó Viktor
Francia- és Olaszország nevében egymást
átölelve, örök időkre megpecsételnék a két
nemzet közötti szövetséget! Garibaldi ba-
rátjának eme szavait a hallgatóság tetszéssel
fogadta. Az összegyűlték „Eljen a kőztársá-
ságl! Eljen az amnestia!" felkiáltásokkal
oszoltak szét.

— Furcsa szarvasvadászról olvá-
sunka Vadász és Versenylap legújabb számában.
A história egy vadászatot történt. Ez a va-
dász a karkésényi ünnepke előtt tartatott;
igen diszes társaság volt jelen, elejtett 5
őzbak, 2 szarvas és több róka. Az egyik
hajtsában B. G. szolgabíró, mintegy 120 lé-
pésről egyes golyóval eljött egy hatalmas
szarvast, s midőn a vad mozdulatlan fekvés-
ből a sikeres lövést — ugy ő maga előtt
— maga constatálta, B. G. urak, mint állá-
sához egyik legközelebbi felkeresi s azzal
együtt ketten mennek a lelőtt szarvast kö-
zelebből is megtekinteni. Csakugyan, a
szarvas ott fektűt; megérkeztek a hajtók,
néhány puskák (közül Sz. Ö., orsz. képv.)
s a szarvast még mindig vérebén fekvé ta-
lálták. De szeméit forgatta és pedig oly élén-
ken, hogy az összegyűlték jónak látták, egy
„fang"-gal mielőbb biztosítani vadjukat. De
ki legyen a mester? Végre is, „te jobban
érted mint én — mondja B. G. ur Sz. Ö.
höz, — im itt a vadászkesz", ő maga pedig
két kére fogja a szarvas fejét, hogy segít-
sen; ezalatt a hajtók a szarvas száját és fo-
gait nézegették, sőt egy hajtó vékony botját
a sebbe is bedugta, melyet B. G. ur golyó-
ja, néhány hüvelykkel a vad hágerincze alatt
okozott. Amde ennyi a szarvasnak is elég
volt, hogy észre térjen; fölugrott, világga
szaladt s ezzel oly confusiót csinált, hogy a
hajtók — noha a vad fogait piszkálták, maig
sem tudják, hogy az hány éves volt. B. G.
ur meg elefedte, hogy tehenet lött-e vagy
bikát — alias szarvast vagy bakot?

— Érdekes régiségeket találtak Bu-
dapest mellett a vizalógói védgátnál legújab-
ban eszközölt töltési átutak alkalmával. E
régiségek a római korból származnak s 18
oszlopot képeznek, melyek mindegyike 2 öl-
nyire van egymástól, 3—4 láb széles és 6
láb magas. A tizenegy oszlop közül tizen
kettő egy sorban, kettő pedig oldalvást áll;
ez utóbbiak valószínűleg egész négyzetet
képeznek, a mint már csakugyan nyomá-
ban vannak a hiányzó oszlopoknak is.
Ugyanezen a helyen egy sirbottot is fedez-
tek fel, mely 3 öl hosszú, 3 öl széles és 1
ölnyi mélységében emberi csontokkal van
telve. Találtak itt azonkívül sok római ér-
met, fegyvereket, kicsi patkókat, tetőtéglatát.
A lelhetet, mely körülbelül 25 öl hosszú és
25 öl széles, a „P. L." értesülése szerint
Palszky Ferencz, a muzeum igazgatója egy
bizottsággal már megsejmelte és intézkedett,
hogy a talált, esetleg találandó tárgyak a
muzeumba szállíttassanak. Általában azt hi-
szik, hogy e helyen hídfő vagy védelmi mű
állott valaha, mely után a régészek már ré-
góta kutattak, minthogy az áttellen fekvő óbudai
részen hasonló maradványokra akadtak.

— Kettős menyegző a német csá-
szári udvarnál. A berlini udvar nagy örö-
münnepe, melyről több hónap óta volt beszéd-
tárgyak a berlinieknek, t. i. a trónörökös
idűb leányának, Sarolta hercegnőnek össze-
kelése a meininguei főherceggel, s Károly
Frigyes főherceg leányának menyegzője az
oldenburgi herceggel, egyike a legtrikább,
fényes, ünnepélyes alkalmaknak. E hó 19-ik
napján a császárváros egyrésze kivétkezőtt
rendes formájából: az utcákban a legelőkelőbb
fogatok, a legpazarabb udvari equipage-ok
dobogtak fel és alá. Magáról a menyegzői
ünnepélyről így ír a „Berliner Börsen Cour-
rier": A meghatározott órában a császári
ház tagjai és a vendégek az úgynevezett
„Kurfürstenzimmerben" gyűltek össze s itt
történt a koronázás szertartása a császárné
által. Azután rendezkedett a menet, hogy a
kapóknál vonuljon. Elöl aranyos egyruháb-
ban s a koronaás marsallbottal kezében az ősz
Salm-Reifferscheid Dyk herceg lépőt, utána
következtek a főurak, kamarások, végre az
első nász pár. Rang szerint első volt a csá-
szár unokája Charlotte hercegnő, vőlegényé-
vel a meininguei herceggel. A herceg-
nő egyszerű pompával jelent meg. Öltözte
fehér selyemből volt fehér csipkéekkel, me-
lyet az u-zályaival együtt friss zöld myrthus-
levelek s fehér myrthusvirágok borítottak. A
három méter hosszú uszályt négy főrangú
hölgy vitte. Mindjárt azután a második pár
jött Erzsébet hercegnő az oldenburgi nagy-
herceggel. Az ara szintén a myrthuskoszoru
fölött a hercegnő koronát viselte s az
uszályt szintén négy főrangú hölgy hordta. A
hercegnő nem volt oly elfogult, mint uno-

katestvére. Gyönyörű öltözte fehér selyem-
ből, uszálya fehér atlaszból készült, teljesen
elboritva vastag himzett ezüst csokorkkal.
Az uszályok oly súlyosak voltak, hogy a négy-
négy grófnő nem bírt veldk, haem mindkét
helyen, még két izmoskaru apród segítségé-
re volt szükség, hogy így — tizenkét kézzel
— megbirkóznai lehessen a ragyogó teherrel.
A párok után az udvaroncok és udvari tisz-
tek hosszú sora következett, végre a császár
a belga királlyal, s az egyik vőlegény any-
jával az oldenburgi nagyhercegnővel, majd
a császárné a belga királlyal és a walesi
nagyherceggel. — Az esküvő után nagy
clercle és lakoma volt, melyet a híres fá-
lyatáncz fejezett be. A tánczó urak jobbról,
a hölgyek pedig balról álltak. Ekkor egyaj-
tón beléptek a miniszterek aranyhímestű gaz-
dag egyenruhában, mindegyik jobb kezében
fehér viaszgyertyát tartva. Bismarck herceg
nem volt jelen. Azok a miniszterek, kiknek
patense a legújabb, haladtak elől. A sort be-
zárták a legöregebb miniszterek, báró Schlei-
nitz és Camphausen. A nász párok körme-
nétől — számar nézve huszonháromszor —
ismét udvari hölgyek és apródok vitték az
uszályokat. A miniszterek huszonháromszor
jártak körül a termet; a párok mindannyi-
zor meghajoltak a császáz előtt s mindkét
menyasszony új tánczosnak, mindkét vőle-
gény pedig új tánczosnőnek nyújtotta karját.
A vendégek közt különösen kitűnt néhány
ragyogó öltözött magyar mágus; feltűnő
volt a török és chinai nagykövetség személye-
zete is. Az ünnepély 11 órákor ért véget s
a társaság lassankint szétszószt. Este fé-
nyes kiváltságos volt a városban.

— Herepei Károly és neje Biró
Anna; gyermekük: Anna; özv. Szász József-
né, szül. Nagy Mária. mint nagynya —
magok és rokonai" nevében mély fájdalom-
mal jelelik és tudatják, hogy forrón szeret-
tett kedves leányuk, ösztönös szerető jó test-
vére és unokája Herepei Erzsébet viruló
ifjúsága tavaszán: élete 18-ik évében, folyó
hó 20-án este fél 7 órákor tüdővész okozta
hosszas és kínos szenvedés után jobb létra
szenderült. Hült tetemei folyó február hó
22-én d. u. 3 órákor fognak a házánál tar-
tandó rövid ima után a helybeli ev. ref.
temetőben örök nyugalomra elhelyeztetni.
Béke poraira! Nagy-Enyed, 1878. febr. 21-én.

A „M. P." eredeti táviratai.

Budapest, febr. 23. Szlá-
vy a pártértekezleten helyesel-
te az egész kiegyezést; jobbnak
tartja az 1867-kinél. Az öt évi
felmondást pártunk elveté.

Konstantinápol, febr.
22. Az „Ag. Havas" jelenti: Az
oroszok állítólag kevésbé szí-
goru békefeltételekre hajlandók,
ha a porta Oroszországgal de-
fensiv-offensiv szövetséget köt.
Az oroszok bizonyos kérdések
végleges megoldását a cong-
ressusra bíznák; ilyenek Bosz-
nia és Hercegovina organisa-
tíója, a bulgáriai fejedelem ki-
nevezése, ki nem valamely nagy-
hatalom uralkodó családjából vá-
lasztatnék. A tengerszorosokról
a béke-praeliminarékban nincs
szó. — Onou államtanácsos azok
aláírását kívánja, még márcz.
2-ka előtt.

London, febr. 22. A felső-
ház a póthitel-billt harmadik
felolvasásban is elfogadta s el-
napolta üléseit.

Bécsi tőzsde.
Február 22-én 1878.

Magyar arany-járadék	111.05
Magyar } kincstári utalvány 1 kibocsát.	118.—
Magyar } kincstári utalvány 2 kibocsát.	110.40
Magyar kel.-vasut elsőbbség 2 kibocsát.	74.—
Magyar állami kötvény 1876. év	66.50
Magyar vasuti kölcsön	93.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	77.75
Temesvári földterhermen. kötvény	77.75
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	75.75
Horráth-Szlavon földterhermen. köt.	84.—
Magyar szőlődezmá váltásig kötvény	81.50
Oszt. egységes államadósság papírban	63.45
Oszt. egységes államadósság ezüstben	67.25
Oszt. aranyjáradék	75.—
1860. állam sorsjegye	111.—
Oszt. nemzeti bankrészevény	797.—
Oszt. hitelrészevény	231.25
Magyar hitelbank	219.40
Ezüst	107.—
Cs. k. arany	5.64
Napoleon'or	98.05
Német birod. mark	68.55
London	118.85

Eladó-tulajdonos 60 felolvas szerkesztő
K. PAPP MIKLÓS

Pályázati hirdetés.

Alsó-Fehérmegyében a n.-enyedi szolgabírói járásban a diód-csákliai körjegyzőség lemondás utján üresedésbe jött.

Az évi fizetés 450 ft.

A pályázni kívánók — hivatalos okmányokkal felszerelt kérésüket folyó évi március 7-éig alólirhoz adják be, mivel ezen határidőn túl jelentkezők folyamodványai nem fognak tekintetbe vértetni.

Megjegyeztetik, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §. alapján csak azok pályázhatnak, kik ezen megye törvényhatóságának egy e végre kiküldött szakbizottsága előtt, a körjegyzői vizsgát jó sikerrel leteszik és képesnek nyilvánítottak.

A választás ugyancsak 1878. március 7-én d. e. 8 órakor a körjegyzőség székhelyén Diódon a szolgabírói irodában fog megtartatni.

A n.-enyedi járás szolgabírójától.

Diód, 1878. február 21-én.

Molnár Samu,
szolgabíró.

Végladás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására juttatni, hogy a

Vertán és Haraga

czég alatt ismeretes

NŐI ÉS FÉRFI DIVATÜZLETET

megvettem s miután azon üzletet folytatni szándékom nincsen, a bennlevő

női és férfi divatcikket

nagyban és kicsiben

becsűáron elárusítom.

Bátor vagyok tehát a n. é. közönség figyelmét e

kedvező alkalomra

felkelteni s nagybecsű pártfogásukba magamat ajánlani.

Tisztelettel

Betegh Péter.

(4—*)

BOÉR SÁNDORNÉ

nagy varrógépraktárba Kolozsvárt,
Belmonostor-utca 12. sz. a.

ÚJ

kötőgépek érkeztek!

E mellett a tisztelt vevőknek adandó oktatás és kötőgépi munkák elkészítése czéljára

egy külföldi

KÖTŐMESTER

is alkalmaztatott, ennek következtében

Boér Sándorné

varrógépraktárba

gyapot, gyapju, ezerna, vagy selyem-anyagból, sima, keresztültört vagy más számos és a legváltozatosabb kötőmesterek szerint,

mindennemű kötött mun-

kák elkészítése

ELVÁLLALTATIK:

jelesen: minden nagyságú harisnyák, női mellények, szoknyák, férfi ujjasok, kendők, szőnyegek, ág-, szekér- és utitakarók, testkötők, vadász mellények, ilyen harisnyák és sapkák, gomboló harisnyák (Gamaschen), schawlok, kesztyűk, gallérok, gyermekköntösök sőt egész női ruhák és még számos más tárgyak készíthetők.
(10—12)

Bérleti hirdetés.

Mező-Buts községében (Maros-Tordamegye) egy óra távolságra Maros-Vásárhelytől, egy 550 holdból álló lak- és gazdasági épületekkel ugymint: fundus-instructussal és felszerelt tagosított birtok — bérbe vagy örökáron is eladó. — Értekezhetni Maurer Mihálynál Brassóban.

5—12

AZ ELSŐ 27 KROS

ÁRUCSARNOKBAN

Kolozsvárt, Belhid-utca 7. sz.

az őszi és téli időnyre megérkeztek legnagyobb választékban:

Sima lüszterek minden színben, $\frac{1}{2}$ chewiottok, beigék, adrienc, pléd, diagonál s még több igen szép, jó és olcsó őszi és téli ruhakelmék, mosó cretonok, köntös barchettek, calmuok, zsinoros és pique-barchettek, szöttes-, náging- és szalmazsák-vásznak, schifonok, lenvásznak, asztalmunkák, törülközők, bútorkartonok és grádlík, csipkefüggönyök, futószőnyegek s még több százféle házi cikkek.

PIPERE CIKKEK:

Rojtok és bordeurok, ruhadiszek, manget és gallérok, himzett streifok, fecherek, fehér és színes harisnyák, kötények, nagymennyiségű nyakkendők, schlajerek, virágok, tollak, rüschek, netzek, chenilienek s még több ezerféle piperetárgyak, ugyszintén minden apróságok és szabó-cikkek.

SZALAC NEMŰK.

Selyem- és bársonyszalagoktól Kolozsvárt legolcsóbb és legnagyobb választék, a raktár több ezer végből áll. Tömegesebb vételnél kedvezmény.

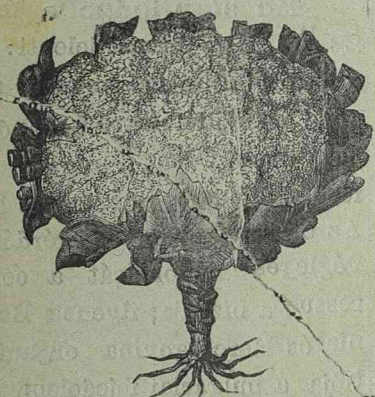
E Figyelemre méltó! Miután a 27 kros árukon kívül az alábbi cikket is sikerült tömegesen jutányos áron bevásárolnom, azokat is nagyon olcsón kívánom elárusítani. — **KAPHATÓK:** Női kész ruhák, schlaf-rokkok, női felöltők, hárász- és posztó-kendők, damentuchok, flanelek, walmohlok, bordeuros szoknyapiquek, fekete és színes caschmirok, ripsek, jó lábbelik, női- és férfi-íngék, corsettek, miederek, sat. sat.

A nagyérdemű közönség becses látogatását kérve

23—50

mély tisztelettel: **ORELLI HUGÓ.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Erfurti puja Kártifol.

Rézvirág!—Zinnia Elegans Pumilla.

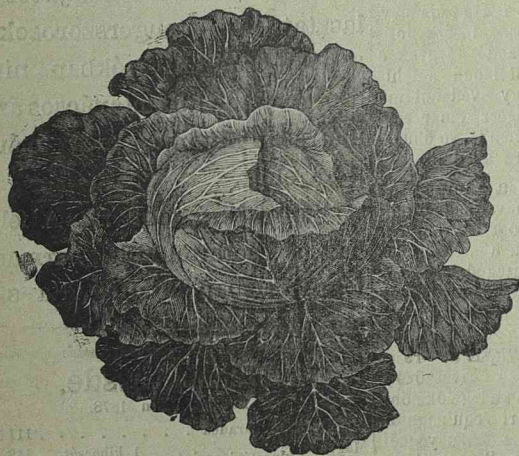
Őszi róza Truffant-féle.

Őszi róza golyó alakú.

Schweinfurter nagy fehér káposzta.

Braunschweigi lapos fejes káposzta.

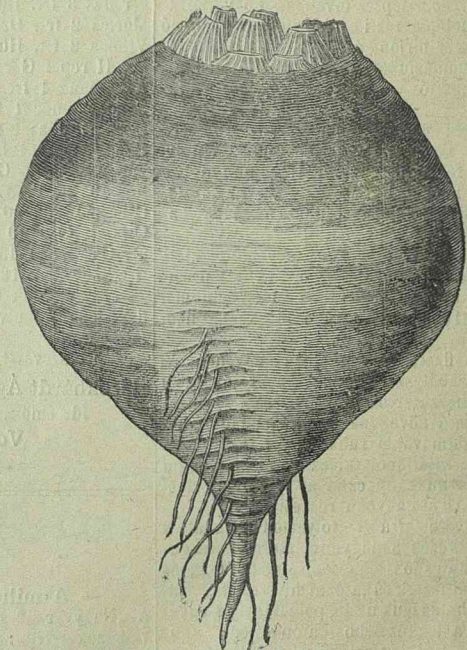
Mutatvány CSIKY IMRE 1876-ik évi MAGÁRJEGYZÉKÉBŐL.

A teljes magárjegyzék, mely sok újdonságot foglal magában és az ákra nézve bármely árjegyzékkel a versenyt kiállja, kívánatra bérmentve megküldetik.

Vetemény és virágmagvaknál a firtos felüli bevásárlásnál kedvezmény adatik.
(3—*)

Petunia hybrida compacta elegantissima.

Czabai hegyes golyóalakú répa.

Kisasszonypapucs nagy virágú Camelia alakú.

Victoria olasz káposzta.